

VÝMĚNNÝ OBRÁZKOVÝ KOMUNIKAČNÍ SYSTÉM

Vavrečka Martin

Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace, Čs. exilu 669, Ostrava-Poruba, 708 00, 604 520 723, vavrecka.martin@gmail.com

Abstrakt

Tato práce se zabývá především tvorbou softwaru pro uživatele se specifickými potřebami, jako jsou například porucha autistického spektra, Downův syndrom a mentální retardace. V práci nejprve zjišťuji dostupné prostředky pro komunikaci této skupiny uživatelů s okolím. Aplikace testuji a porovnávám. Na základě těchto poznatků vytvářím novou aplikaci.

Uživatelé se specifickými potřebami využívají jako komunikační prostředek metodiku VOKS – Výměnný obrázkový komunikační systém. Tento systém je obdobou americké verze PECS (Picture Exchange Communication System). Je založen na systému kartiček, které se skládají z piktogramu a pojmu. Příklad můžete vidět na obrázku 1. Tyto kartičky jsou nalepeny suchým zipem v komunikační knize a skládají se za sebe na větný proužek, čímž se tvoří věta. Tento systém je velmi jednoduchý a osvojitelný v jakémkoli věku. Bohužel pro základní komunikaci je potřeba několik stovek kartiček, čímž se komunikační kniha stává neefektivní. [1].

Obrázek 1. Příklad komunikační kartičky

Touto problematikou se zabývala již bakalářská práce z Ostravské univerzity. Byla již vytvořena a otestována aplikace, která však nevyhovovala některým požadavkům. Aplikace byla rozdělena do dvou samostatných exe programů, které mezi sebou komunikovaly. Já jsem se rozhodl vytvořit pouze jednu aplikaci a zpříjemnit a zjednodušit část asistentskou. Samotná aplikace je rozdělena do dvou logických částí, asistentská a klientská. Tyto části jsou od sebe striktně rozděleny. Klientská část byla již otestována v předešlé verzi a grafický vzhled spolu s funkcí vyhovoval. Proto nebyl důvod jej měnit v nové aplikaci. Výrazně se změnila pouze část asistentská, tedy nastavovací.

Aplikace má tedy část asistentskou, kde je veškeré nastavení uživatelů a slovníků, a klientskou. Klientská část se dále dělí na část učící a komunikační. V učící část se uživatel učí jednotlivé obrázky, skupinu obrázků, nebo diferenciaci mezi oblíbenými a neoblíbenými obrázky. Když už má klient nějakou základní slovní zásobu. Může používat komunikační část, ve které používá již naučené obrázky a pomocí nich komunikuje.

Vytvořenou aplikaci jsem předal speciální škole v Novém Jičíně, která aplikaci využívá. Průběžně se testuje a na základě jejich poznatků a nápadů se dále upravuje. Sami zadavatelé neví, jak bude vypadat finální podoba aplikace, proto se neustále mění dle jejich potřeb.

Klíčová slova: C#; VOKS; PECS; Autismus

Poděkování

Chtěl bych poděkovat svému lektorovi, Mgr. Rostislavovi Fojtíkovi, PhD., který mi pomáhal a poskytoval rady během tvorby této práce. Dále patří poděkování Speciální škole v Novém Jičíně, která aplikaci testuje a posílá podněty na její další úpravy.

Literatura

[1] VOKS. [online]. [cit. 2013-03-09]. PDF prezentace. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.ibsenka.cz/files/VOKS.pdf>>.